

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.: Vår ref.: 2011/0925-165 Saksbehandler: Hermann Angell Myrseth Solheim Dato: 20.11.2020
Saksansvarlig: Gjermund Nese

Avgjørelse A2020-3 - Avslag på anmodning om delvis omgjøring av Konkurransetilsynets vedtak V2012-11

1 Sakens bakgrunn

- (1) Konkurransetilsynet fattet 28. juni 2012 vedtak V2012-11 der A-pressen AS (heretter "Amedia") sitt kjøp av målvirksomheten i Mecom Europe AS (Edda Media) ble tillatt på avhjelpende vilkår.
- (2) Amedia anmodet Konkurransetilsynet 14. februar 2020 om delvis omgjøring av vilkårene i vedtak V2012-11, nærmere bestemt at vilkår nr. 5 til 9 bortfaller i sin helhet.
- (3) Vilkårene som Amedia begjærer omgjort er følgende:

"(...)

5. A-pressen AS pålegges å videreføre gjeldende avtaler og praksis som Varden/Telemarksavisa har med A-pressen og Edda Media innen trykk, distribusjon og annonsesamkjøring, eventuelt ved en formalisering av gjeldende avtaler og praksis.

6. A-pressen AS pålegges å videreføre gjeldende avtaler og praksis som Demokratene har med A-pressen og Edda Media innen trykk, distribusjon og annonsesamkjøring, eventuelt ved en formalisering av gjeldende avtaler og praksis.

7. A-pressen AS påbys å tilby avisene som selges i henhold til punkt 1 og 2 ovenfor en rett til å forleng avtalene nevnt i punkt 5 og 6 ovenfor på gjeldende, eller for kunden mer gunstige vilkår over et tidsrom som gir en samlet varighet på 10 år fra datoen for dette vedtaket. Kjøper(ne) skal ha adgang til å si opp avtalene med 12 måneders varsel. Kjøper(ne) som ønsker å inngå forlengelse for en kortere periode enn angitt her skal tilbys dette.

8. Verken gjeldende eller eventuelle forlengede avtaler som er omfattet av punkt 5-7 ovenfor skal kunne sies opp av A-pressen innenfor tidsrommet angitt i punkt 7 ovenfor, med unntak for misligholdsbeføyelse i tråd med bestemmelser nedfelt i gjeldende avtaleverk eller som følger av bakgrunnsretten.

9. Vedtaket er ikke til hinder for at partene kan reforhandle hele eller deler av eksisterende eller forlengede avtaler på kommersielt grunnlag dersom det i avtaleperioden oppstår vesentlige endringer i forutsetningene for hele eller deler av avtalen, og dersom det som følge av slike endringer vil virke urimelig å gjøre avtalen gjeldende. A-pressen kan ikke ensidig

kreve gjennomført endringer til ugunst for avtalemotparten som følge av endringer i andre avtaleforhold mellom partene.

Endringsforslag i henhold til avsnittet over skal innrapporteres til Konkurransetilsynet eller forvalter (jf. punkt 14) for godkjenning før de avtales.

(...) "

- (4) Som det fremgår av vilkårene sitert ovenfor, ble vilkårene gitt en varighet på ti år fra vedtakets dato. Vilkaene utløper dermed, uten nærmere beslutning, 28. juni 2022.
- (5) Amedia har begrunnet anmodningen med at forutsetningene for vilkårene ikke lenger er tilstede nå som Varden og Demokraten er kjøpt opp av større aviskonsern, henholdsvis Polaris Media og Mentor Medier. Videre viser Amedia til at Varden og Demokraten har sagt opp avtalen med Amedia om trykkeritjenester, slik at omgjøring på dette punkt ikke vil være til skade for avisene. Når det gjelder annonsesamkjøring og distribusjon, fremholder Amedia at avisene uansett vil få tilgang til disse tjenestene fra Amedia dersom avisene ønsker det.
- (6) Konkurransetilsynet har i anledning saken innhentet informasjon fra Varden og Demokraten, herunder avisenes merknader til Amedias anmodning. Konkurransetilsynet har videre innhentet merknader til Varden og Demokratens svarbrev fra Amedia.
- (7) Varden anfører i sitt svarbrev hovedsakelig at Varden ikke har alternativer til Amedia hverken for annonsesamkjøring eller distribusjon, og at Varden har innrettet seg etter vedtaket og trenger tiden vedtaket forutsetter til å tilpasse virksomheten.
- (8) Demokraten anfører i korte trekk at alternativene til Amedia når det gjelder distribusjon og annonsesamkjøring ikke er tilstrekkelige til å opprettholde Demokratens konkurransekraft. Ifølge Demokraten er det nødvendig at avtalene med Amedia videreføres til de utløper, siden avisen trenger tid til å omstille organisasjonen etter Dagsavisens overtakelse.
- (9) I kommentarene til Varden og Demokratens innspill, viser Amedia til flere forhold som etter Amedias oppfatning viser at Varden og Demokraten er del av mediehus med betydelig forhandlingsstyrke. Når det gjelder distribusjonstjenester, anfører Amedia dessuten at de trolig har plikt til å levere distribusjonstjenester som følge av gjeldende praksis med at det kun opereres med én distributør av alle aviser i et gitt geografisk område.

2 Omgjøring utenfor klagesak

2.1 Rettslig utgangspunkt

- (10) Et forvaltningsvedtak som er gyldig og ikke påklagd, er bindende for både partene og forvaltningen selv. Hel eller delvis endring av et vedtaket krever dermed et særlig rettsgrunnlag.
- (11) Etter forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav a "kan" et forvaltningsorgan omgjøre eget vedtak uten at det er påklaget dersom endringen ikke er til "skade" for noen som vedtaket "retter seg mot eller direkte tilgodeser".
- (12) Bestemmelsen i forvaltningsloven § 35 innebærer at Konkurransetilsynet har adgang til å omgjøre eget vedtak dersom vilkårene er oppfylt. Tilsynet har i utgangspunktet ikke en plikt til å omgjøre et vedtak selv om vilkårene i forvaltningsloven § 35 er oppfylt, men har en skjønnsmessig adgang til å vurdere hvorvidt omgjøring skal foretas i det konkrete tilfellet.
- (13) Dersom omgjøring er til skade, kan omgjøring unntaksvis foretas på ulovfestet grunnlag i situasjoner hvor det foreligger en klar og vesentlig interesseovervekt i favør av dette.¹ I juridisk teori karakteriseres den ulovfestede omgjøringens læren som en sikkerhetsventil som bare skal anvendes i situasjoner der det er bred enighet om at omgjøring er en rimelig eller forstandig løsning.²

¹ Se blant annet Frihagens forvaltningsrett bind 1, 2010, side 334, samt NOU 2019:5 Ny forvaltningslov, kapittel 25.2.5.

² Se blant annet Frihagens forvaltningsrett bind 1, 2010, side 335.

- (14) Innrettelseshensynet innebærer at terskelen for omgjøring på ulovfestet grunnlag er høy. Etter den ulovfestede omgjøringslæren har det særlig betydning om tungtveiende allmenne hensyn tilsier at vedtaket bør endres, og om forholdene har endret seg på en vesentlig måte siden vedtaket ble truffet.³

2.2 Konkurransetilsynets vurdering

- (15) Det er Konkurransetilsynets vurdering at tilgangen til annonsesamkjøring- og distribusjonstjenester som vedtaket sikrer er sentralt for Varden og Demokratens drift, og tilsynets informasjonsinnhenting viser at avisene har innrettet seg på at vilkårene skal løpe frem til 28. juni 2022. Etter Konkurransetilsynets oppfatning vil omgjøring således være til skade for avisene. Vilårene for omgjøring av vedtakets atferdsvilkår knyttet til annonsesamkjøring- og distribusjonstjenester er således ikke oppfylt, og tilsynet finner derfor at det ikke er grunnlag for omgjøring av disse. Tilsynet kan heller ikke se at det foreligger tungtveiende allmenne hensyn som tilsier at vilkårene bør omgjøres på ulovfestet grunnlag. I vurderingen har tilsynet lagt særlig vekt på hensynet til at avisene har innrettet seg etter vilkårenes vedtatte varighet.
- (16) Når det gjelder vilkåret om videreføring av gjeldende avtaler om trykkeritjenester, indikerer Varden og Demokratens svarbrev at dette kan omgjøres uten at det vil være til skade for avisene. Verken Varden eller Demokraten mottar trykkeritjenester fra Amedia i dag, og det er tilsynets vurdering at en omgjøring av vilkåret ikke synes å ha noen reell praktisk betydning for Amedia eller avisene.
- (17) Konkurransetilsynet har etter en konkret helhetsvurdering kommet til at vilkåret om videreføring av trykkeritjenester ikke omgjøres. I denne vurderingen har tilsynet blant annet sett hen til at en omgjøring av vilkåret ikke synes å ha noen reell praktisk betydning for de involverte og hovedregelen om at et vedtak som er gyldig og ikke påklagd er bindende.
- (18) Konkurransetilsynet har på bakgrunn av det ovennevnte kommet til at vilkår nr. 5 til 9 i vedtak V2012-11 ikke omgjøres.

3 Avgjørelse

- (19) På denne bakgrunn treffes følgende avgjørelse:
Vedtak V2012-11 omgjøres ikke.
- (20) Avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a. Konkurransetilsynets avslag på anmodningen om delvis omgjøring kan derfor ikke påklages.

Med hilsen

Gjermund Nese (e.f.)
avdelingsdirektør

³ NOU 2019:5 Ny forvaltningslov, kapittel 25.2.5.

<i>Mottaker</i>	<i>Postadresse</i>	<i>Poststed</i>	<i>Kontakt/e-post</i>
Wikborg Rein & Co	Postboks 1513 Vika	0117 OSLO Norge	Preben Milde Thorbjørnsen pmt@wr.no Mads Magnussen mma@wr.no
Wikborg Rein & Co	Postboks 1513 Vika	0117 OSLO Norge	
<i>Kopi til:</i>			
Advokatfirmaet Schjødt AS	Postboks 2444 Solli	0201 OSLO Norge	Olav Kolstad olav.kolstad@schjodt.no
Advokatfirmaet Schjødt AS	Postboks 2444 Solli	0201 OSLO Norge	o Camilla Borna Fossem cafo@schjodt.no
Dagsavisen	Postboks 1183 Sentrum	0107 OSLO Norge	Nina Kordahl Nina.kordahl@dagsavisen.no
Dagsavisen	Postboks 1183 Sentrum	0107 OSLO Norge	Eirik Lysholm eirik.lysholm@dagsavisen.no
AS Varden	Postboks 2873 Kjørbekk	3702 SKIEN Norge	tom.erik.thorsen@varden.no